

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد / بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم / از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

منتشر شده در مینت پرس نیوز
نویسنده: آلان مک‌لنود
برگردان: مجله جنوب جهانی
فرستنده: علی مشرف
۲۲ فبروری ۲۰۲۵

سقوط USAID ،

افشای شبکه‌ای عظیم از رسانه‌های «مستقل» تأمین شده توسط امریکا

تصمیم دولت ترامپ برای متوقف کردن تأمین مالی USAID ، صدها رسانه به اصطلاح «مستقل» را دچار بحران کرده و در نتیجه، شبکه‌ای جهانی متشکل از هزاران خبرنگار را افشاء کرده است که همگی در راستای منافع امریکا در کشورهای خود فعالیت می‌کنند.

در اواخر جنوری، رئیس‌جمهور ترامپ با همکاری رئیس دیپارتمان «کارآمدی» دولت، ایلان ماسک، اصلاحات گسترده‌ای را در آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) آغاز کرد. این اصلاحات بر این اساس بود که حمایت این سازمان از آرمان‌های لیبرال و مترقی ائتلاف عظیم منابع مالی است. وبسایت و حساب توئیتر این سازمان نیز حذف شده‌اند و گمانه‌زنی‌های گسترده‌ای مطرح است که یا این نهاد به کلی منحل خواهد شد یا در وزارت خارجه تحت مدیریت مارکو روبریو ادغام می‌شود.

توقف این کمک‌ها، به‌ویژه در رسانه‌های بین‌المللی که بسیاری از آن‌ها بدون اطلاع خوانندگانشان کاملاً به تأمین مالی واشنگتن وابسته هستند، موجی از شوک را در سراسر جهان ایجاد کرد.

در مجموع، USAID سالانه بیش از یک‌چهارم میلیارد دلار برای آموزش و تأمین مالی شبکه‌ای عظیم متشکل از بیش از ۶۲۰۰ خبرنگار در نزدیک به ۱۰۰۰ رسانه خیری یا سازمان روزنامه‌نگاری هزینه می‌کند که همگی تحت عنوان «حمایت از رسانه‌های مستقل» فعالیت دارند.

با قطع ناگهانی این منابع مالی، رسانه‌های مختلف در سراسر جهان به وحشت افتاده‌اند، به مخاطبان خود برای دریافت کمک‌های مالی روی آورده‌اند و در این روند، ماهیت واقعی خود را به‌عنوان ابزارهای قدرت امریکا آشکار کرده‌اند.

بحران مالی رسانه‌های وابسته

شاید کشوری که بیش از همه تحت تأثیر این تغییر ناگهانی قرار گرفته، اوکراین باشد. اوکسانا رومانویوک، مدیر «مؤسسه اطلاعات جمعی اوکراین»، ضمن انتقاد از این تصمیم، فاش کرد که تقریباً ۹۰ درصد رسانه‌های این کشور از USAID تأمین مالی می‌شوند و بسیاری از آن‌ها هیچ منبع درآمد دیگری ندارند.

الگا رودنکو، سردبیر «کییف ایندپندنت» (رسانه‌ای که پیش‌تر فاش شده بود از واشنگتن کمک مالی دریافت می‌کند) نیز این اقدام را محکوم کرد. او ماه گذشته نوشت که توقف تأمین مالی USAID تهدیدی بزرگ‌تر برای روزنامه‌نگاری مستقل اوکراین از همه‌گیری کرونا و حتی تهاجم روسیه است. این رسانه از خوانندگان خود درخواست کمک مالی کرده تا رسانه‌های طرفدار امریکا در اوکراین زنده بمانند. سایر رسانه‌های بزرگ اوکراینی، از جمله Hromadske و Bihus.Info نیز همین کار را انجام داده‌اند.

رسانه‌های مخالف دولت در کوبا نیز با شرایط مشابهی روبه‌رو شده‌اند. رسانه کوبائی CubaNet که در میامی مستقر است، سرمقاله‌ای منتشر کرد و از خوانندگان درخواست کمک مالی کرد. در این مقاله آمده بود: «ما با مشکلی غیرمنتظره مواجه شده‌ایم: تعلیق تأمین مالی کلیدی که بخشی از کار ما را ممکن می‌ساخت. اگر برای کار ما ارزش قائل هستید و به زنده نگاه داشتن حقیقت ایمان دارید، از شما تقاضای حمایت داریم.» این رسانه سال گذشته ۵۰۰ هزار دلار از USAID دریافت کرده بود تا از طریق «روزنامه‌نگاری چندرسانه‌ای عینی و بدون سانسور» با جوانان کوبائی داخل کشور ارتباط برقرار کند. اما منتقدان می‌توانند با مراجعه به وبسایت این رسانه، چیزی جز تبلیغات ضدکمونیستی در آن نبینند.

رسانه Diario de Cuba که در مادرید مستقر است، وضعیت بحرانی مشابهی را تجربه می‌کند. هفته گذشته، مدیر این رسانه، پابلو دیاز اسپی، اعلام کرد که «کمک مالی دولت امریکا به روزنامه‌نگاری مستقل متوقف شده است، که کار ما را بسیار دشوار می‌کند» و سپس از مخاطبان درخواست کرد در این رسانه عضو شوند. از زمان انقلاب کوبا در سال ۱۹۵۹، ایالات متحده میلیاردها دلار برای تأمین مالی شبکه‌های رسانه‌ای در تلاش برای سرنگونی دولت این کشور هزینه کرده است. تنها بین سال‌های ۱۹۸۵ تا ۲۰۱۳، شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی Martí بیش از نیم میلیارد دلار از مالیات‌دهندگان امریکائی دریافت کرده‌اند.

در سراسر جهان، این توقف تأمین مالی بسیاری از رسانه‌ها را در آستانه تعطیلی قرار داده است. در میانمار، رسانه‌ها شروع به اخراج کارکنان خود کرده‌اند و گفته می‌شود که حدود ۲۰۰ خبرنگار مستقیماً از USAID حقوق دریافت می‌کنند. وونا خوار نیو، سردبیر Western News، به صدای امریکا گفت: «ما برای بقاء تلاش می‌کنیم.» همچنین، تو

زالات از شورای مطبوعات مستقل میانمار اظهار داشت: «نمی‌توانم تصور کنم [مردم] بدون حقوق چگونه اجاره خانه خود را پرداخت خواهند کرد.»

یک نظرسنجی اخیر از ۲۰ رسانه برجسته بلاروسی نشان داد که ۶۰ درصد بودجه آنها از واشنگتن تأمین می‌شود. ناتالیا بلیکوا از Press Club Belarus درباره توقف کمک‌های USAID هشدار داد: «این رسانه‌ها در خطر از بین رفتن تدریجی هستند.»

در ایران، رسانه‌های تحت حمایت آمریکا نیز مجبور به اخراج کارکنان شده‌اند. در گزارشی از BBC فارسی آمده که بیش از ۳۰ گروه ایرانی جلسه ای اضطراری برگزار کرده‌اند تا درباره چگونگی واکنش به قطع این کمک‌ها بحث کنند.

مشابه ایران، رسانه‌های ضد دولتی نیکار آگونه نیز بشدت به کمک‌های مالی واشنگتن وابسته هستند. رسانه تحت حمایت آمریکا، Nicaragua Investiga، این تصمیم ترمپ را «ضربه‌ای جدی» به رسانه‌هایی دانست که «بیشتر به حمایت مالی و فنی نهادهایی مانند USAID وابسته‌اند.»

گرجستان نیز یکی دیگر از کشورهای است که سرشار از کمک‌های مالی سازمان‌های غیردولتی غربی است. در ۳۰ جنوری، رسانه Georgia Today اعلام کرد که تأمین مالی USAID «سنگ بنای» کشور از زمان استقلالش بوده است و هشدار داد که بسیاری از سازمان‌ها بدون جریان مداوم این منابع مالی، فوراً تعطیل خواهند شد. گزارش‌های مشابهی از صربستان، مولداوی و کشورهای مختلف آمریکای لاتین منتشر شده است. در همین حال، کاربران شبکه‌های اجتماعی متوجه شده‌اند که بسیاری از برجسته‌ترین چهره‌های ضدچین در پلتفرم‌های مختلف، از زمان توقف این کمک‌ها، به‌شکل عجیبی ساکت شده‌اند.

«رسانه‌های مستقل»، تأمین‌شده توسط دولت آمریکا

کاهش بودجه USAID، در نهایت نشان داد که ایالات متحده آگاهانه شبکه‌ای گسترده از هزاران خبرنگار را در سراسر جهان ایجاد کرده است که همگی محتوای طرفدار آمریکا تولید می‌کنند. با این حال، در بحث درباره کاهش بودجه USAID، رسانه‌های بزرگ همچنان این رسانه‌ها را «مستقل» توصیف می‌کنند.

فایننشال تایمز نوشت: «رسانه‌های مستقل در اتحاد جماهیر شوروی سابق در آستانه آسیب‌دیدن از تعطیلی موقت یک نهاد کلیدی آمریکایی هستند.» گاردین به خوانندگان خود گفت: «از اوکراین تا افغانستان، سازمان‌های رسانه‌ای مستقل در سراسر جهان پس از دست دادن بودجه USAID، مجبور به اخراج کارکنان یا تعطیلی شده‌اند.» در همین حال، واشنگتن پست با این تیتراژ گزارش داد: «رسانه‌های مستقل در روسیه و اوکراین با توقف تأمین مالی USAID، بودجه خود را از دست دادند.» شاید قابل‌توجه‌ترین نکته این باشد که حتی سازمان‌هایی مانند گزارشگران بدون مرز (RSF) نیز همین رویه را در پیش گرفتند. کلیتون وایمرز، مدیر اجرایی بخش آمریکا در RSF، اظهار داشت: «اتاق‌های خبر غیرانتفاعی و سازمان‌های رسانه‌ای، پیش از این مجبور به توقف فعالیت و اخراج کارکنان شده‌اند. محتمل‌ترین سناریو این است که پس از تعلیق ۹۰ روزه، این رسانه‌ها برای همیشه ناپدید شوند.»

«رسانه‌های مستقل» که کاملاً وابسته‌اند

در گفتمان رسانه‌ئی مدرن، مفهوم «رسانه مستقل» بشدت دچار مشکل است. این اصطلاح معمولاً به هر رسانه‌ای اطلاق می‌شود که صرف‌نظر از اندازه و نفوذش، مالکیت یا تأمین مالی دولتی ندارد (گویی این تنها شکل وابستگی یا کنترل رسانه‌هاست). اما حتی بر اساس این تعریف حداقلی، همه این رسانه‌ها در این آزمون شکست می‌خورند. در واقع، هشدار و ایمرز بر این واقعیت تأکید دارد که هیچ‌کدام از این رسانه‌ها از هیچ نظر مستقل نیستند. بلکه، موجودیت آن‌ها کاملاً وابسته به بودجه USAID است.

افزون بر این، برخی از روزنامه‌نگاران تحت حمایت USAID، صادقانه اذعان دارند که تأمین مالی‌شان محتوا و خط مشی آن‌ها را تعیین می‌کند—چه موضوعاتی را پوشش دهند و چه موضوعاتی را نادیده بگیرند. لیلیا بیچاکچیچ، مدیرعامل مرکز گزارشگری تحقیقی (یک سازمان بوسنیائی تحت حمایت USAID)، در مقابل دوربین اعتراف کرد: «اگر شما توسط دولت آمریکا تأمین مالی می‌شوید، برخی موضوعات خاص را به هیچ‌وجه پیگیری نخواهید کرد، زیرا دولت آمریکا منافعی دارد که بر همه چیز اولویت دارد.»

USAID گرچه مستقیماً مخاطبان خارجی را هدف قرار می‌دهد، اما بخش عمده‌ای از پیام‌های آن در نهایت به آمریکا بازمی‌گردد. این رسانه‌های خارجی، به‌عنوان منابعی معتبر، مستقل و قابل‌اعتماد برای روزنامه‌ها و شبکه‌های خبری کابلی آمریکا معرفی می‌شوند. در نتیجه، تأمین مالی رسانه‌های خارجی توسط USAID در نهایت، افکار عمومی داخلی آمریکا را نیز با پیام‌های طرفدار آمریکا اشباع می‌کند.

واکنش رهبران جهان: «پولتان را با خود ببرید»

در حالی که رسانه‌ها برای زوال رسانه‌های تحت حمایت USAID ابراز تأسف می‌کنند، بسیاری از رهبران جهان چنین احساسی ندارند. گوستاوو پترو، رئیس‌جمهور کلمبیا، به صراحت گفت: «پولتان را با خود ببرید، این پول زهر است.»

نایب بوکله، رئیس‌جمهور السالوادور، در یک اتفاق نادر، با پترو هم‌نظر بود. او نوشت: «بیشتر دولت‌ها نمی‌خواهند بودجه USAID به کشور هایشان سرازیر شود، زیرا می‌دانند که بخش عمده‌ای از این پول در نهایت کجا خرج می‌شود.» او توضیح داد:

«در حالی که این کمک‌ها به‌عنوان حمایت از توسعه، دموکراسی و حقوق بشر تبلیغ می‌شوند، در واقع، بیشتر این وجوه به گروه‌های مخالف، سازمان‌های غیردولتی با دستور کار سیاسی و جنبش‌های بی‌ثبات‌کننده اختصاص می‌یابد. در بهترین حالت، شاید ۱۰ درصد این پول واقعاً به پروژه‌های مفیدی برسد که به مردم نیازمند کمک می‌کند (چنین مواردی وجود دارد)، اما بقیه آن برای دامن زدن به نارضایتی، تأمین مالی اعتراضات و تضعیف دولت‌هایی که حاضر به همراهی با دستور کار جهانی‌گرایان نیستند، استفاده می‌شود.»

کنترول روایت‌ها: نفوذ فراتر از رسانه‌های خبری

USAID نفوذ خود بر رسانه‌های جهانی و ابزارهای ارتباطی را به‌مراتب فراتر از تأمین مالی رسانه‌های خبری گسترش داده است. در مارچ گذشته، یک سند در ۹۷ صفحه از این نهاد تحت قانون آزادی اطلاعات (FOIA) منتشر شد که جزئیات یک عملیات گسترده برای سانسور و سرکوب بخش‌های وسیعی از اینترنت را فاش کرد.

این سند نشان داد که USAID چگونه در تلاش بوده است تا پلتفرم‌هایی مانند Twitch، Reddit، 4Chan، فیس‌بوک، توئیتر، دیسکورد و وبسایت‌های رسانه‌ای مستقل را کنترل کند. این نهاد از این که کاربران توانسته‌اند در این فضاها اجتماعی تشکیل داده و «تخصص‌های مردمی» ایجاد کنند و دیدگاه‌هایی را توسعه دهند که روایت‌های رسمی دولت آمریکا را به نبرد فرا می‌خواند، ابراز نگرانی کرده است.

اگرچه توجیه رسمی این اقدامات، جلوگیری از انتشار اطلاعات نادرست و گمراه‌کننده است، اما به نظر می‌رسد نگرانی اصلی USAID بر پدیده‌ای متمرکز است که آن را «اطلاعات نادرست هدفمند (malinformation)» می‌نامد—یعنی اطلاعاتی که از نظر فکت‌ها صحیح هستند اما گمراه‌کننده تلقی می‌شوند (به عبارت دیگر، حقایق ناخوشایند که دولت آمریکا ترجیح می‌دهد مردم از آن‌ها مطلع نشوند).

از جمله مهم‌ترین تاکتیک‌هایی که USAID برای سرکوب رسانه‌های مستقل پیشنهاد می‌کند، چیزی است که آن را «جذب تبلیغ‌کنندگان» می‌نامد—که در عمل، فشار بر تبلیغ‌کنندگان برای قطع همکاری با رسانه‌های کوچک‌تر و در نتیجه، خفه کردن آن‌ها از نظر مالی است.

این گزارش صراحتاً بیان می‌کند که نگرانی اصلی USAID نه چین و نه روسیه، بلکه جمعیت داخلی آمریکا است: «بحث‌های مربوط به اطلاعات نادرست و گمراه‌کننده اغلب بر این فرض بنا می‌شود که دولت‌های خارجی عامل اصلی این مشکل هستند. با این حال، اطلاعات «مشکل‌دار» بیشتر از شبکه‌های سایت‌های جایگزین و افراد ناشناس سرچشمه می‌گیرد که فضاهای رسانه‌ای آلترناتیو خود را در فضای آنلاین ایجاد کرده‌اند.»

USAID پیشنهاد می‌دهد که افکار عمومی را به‌سوی منابع اطلاعاتی اصلی و شرکتهای هدایت‌کننده و مردم را از نظر روان‌شناختی نسبت به حقایق ناخوشایندی که قدرت آمریکا را به نبرد فرا می‌خواند، «پیش‌زمینه‌سازی» (prebunking) کند. این شامل «بی‌اعتبارسازی برنده، اعتبار و شهرت افرادی که ادعاهای نادرست مطرح می‌کنند» می‌شود—به عبارت دیگر، یک حمله دولتی علیه رسانه‌های جایگزین و منتقدان دولت آمریکا.

USAID تنها بازیگر این میدان نیست

با این حال، USAID تنها نهاد دولتی نیست که تلاش می‌کند روایت‌های جهانی را کنترل کند. بنیاد ملی دموکراسی (NED) نیز رسانه‌های مختلف در سراسر جهان را تأمین مالی می‌کند (و گفته می‌شود که این نهاد نیز در تیررس ایلان ماسک و DOGE قرار گرفته است).

در همین حال، وزارت دفاع آمریکا یک ارتش مخفی عظیم با حداقل ۶۰,۰۰۰ نیرو دارد که وظیفه آن‌ها تأثیرگذاری بر افکار عمومی است، و بیشتر آن‌ها از طریق فعالیت‌های آنلاین عمل می‌کنند. یک گزارش افشاگرانه در نیوزویک در سال ۲۰۲۱ این عملیات را چنین توصیف کرد:

«بزرگترین نیروی مخفی که جهان تاکنون شناخته است»

و هشدار داد که این ارتش سایبری احتمالاً قوانین داخلی و بین‌المللی را نقض می‌کند.

افشاگری‌های توئیتر (The Twitter Files) اقدامات پنهانی وزارت دفاع ایالات متحده را بیش از پیش آشکار کرد. این اسناد نشان دادند که وزارت دفاع (DoD) با همکاری توئیتر، یک پروژه نفوذ تحت مدیریت واشنگتن را در سراسر خاورمیانه اجراء کرده است؛ آن هم در حالی که این پلتفرم ادعا می‌کرد در تلاش است تا عملیات اطلاعات نادرست تحت حمایت خارجی را متوقف کند. همچنین، تحقیقات نشریه MintPress News فاش کرده است که بالاترین سطوح مدیریتی در اپلیکیشن‌های برتر رسانه‌های اجتماعی، مانند فیس‌بوک، توئیتر، گوگل، تیک‌تاک و ردیت، ملو از مقامات

سابق سازمان سیا (CIA)، آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده (USAID) و دیگر نهادهای امنیت ملی امریکا است. علاوه بر این، سازمان‌های مستقر در امریکا که ارتباط نزدیکی با دولت دارند، مانند بنیاد فورد، بنیاد جامعه باز (Open Society Foundation)، و بنیاد بیل و ملیندا گیتس، کمک‌های مالی هنگفتی را به روزنامه‌نگاران و رسانه‌های خارجی اختصاص می‌دهند.

یک سازمان مشکوک

برخی ممکن است بپرسند که در وهله اول، دریافت کمک مالی از USAID چه اشکالی دارد؟ طرفداران این سازمان ادعا می‌کنند که این نهاد خدمات زیادی به جهان ارائه داده است، از جمله واکسیناسیون کودکان و تأمین آب آشامیدنی سالم. اگر به وبسایت (اکنون منحل شده) این سازمان نگاه کنیم، چنین به نظر می‌رسد که USAID گروهی خیریه است که از ارزش‌های مترقی حمایت می‌کند. بسیاری از محافظه‌کاران راست‌گرا نیز ظاهراً این ظاهر فریبنده را باور کرده‌اند. ایلان ماسک، در توضیح تصمیم خود برای تعطیل کردن این سازمان، آن را «لانه افعی از مارکسیست‌های رادیکال چپ که از امریکا متنفر اند» توصیف کرد.

اما حقیقت چیزی کاملاً متفاوت است. در واقع، USAID از زمان تأسیس خود همواره دولت‌های چپ‌گرا و غیرهمسو، به‌ویژه در امریکای لاتین، افریقا و آسیا را هدف قرار داده است.

در سال ۲۰۲۱، USAID یکی از بازیگران کلیدی پشت پرده یک انقلاب رنگی ناموفق (یعنی یک شورش طرفدار امریکا) در کوبا بود. این نهاد میلیون‌ها دلار صرف تأمین مالی و آموزش موسیقی‌دانان و فعالان این کشور کرد و آن‌ها را به یک نیروی انقلابی ضدکمونیستی سازماندهی نمود. USAID تا سقف ۲ میلیون دلار به ازای هر کمک‌هزینه به متقاضیان پیشنهاد می‌داد و در تبلیغات خود اشاره کرده بود: «هنرمندان و موسیقی‌دانان به خیابان‌ها آمده‌اند تا علیه سرکوب دولتی اعتراض کنند و سرودهایی مانند *Patria y Vida* را ساخته‌اند، که نه تنها آگاهی جهانی را نسبت به وضعیت مردم کوبا افزایش داده، بلکه به عنوان یک فریاد اعتراضی برای تغییر در این جزیره عمل کرده است.»

USAID همچنین تعدادی اپلیکیشن مخفی با هدف تغییر رژیم ایجاد کرده است. بدنام‌ترین آن‌ها، *Zunzuneo*، که اغلب از آن به عنوان «توئیتر کوبا» یاد می‌شود، بود. ایده این طرح این بود که یک اپلیکیشن پیام‌رسان و خبری موفق را برای تسلط بر بازار کوبا ایجاد کرده و سپس، به تدریج، پروپاگاندای ضد دولتی را در میان مردم منتشر کند و آن‌ها را به اعتراضات و «موب‌های هوشمند» (*Smart Mobs*) هدایت کند تا یک انقلاب رنگی ایجاد شود.

برای پنهان کردن مالکیت این پروژه، دولت امریکا جلسه‌ای مخفیانه با جک دورسی، بنیان‌گذار توئیتر، برگزار کرد تا او را برای سرمایه‌گذاری در این طرح متقاعد کند. مشخص نیست که آیا دورسی کمکی کرده است یا نه، زیرا او از اظهار نظر درباره این موضوع خودداری کرده است.

در سال ۲۰۱۴، برنامه کوبایی USAID بار دیگر افشاء شد. این بار، این سازمان کارگاه‌های جعلی پیشگیری از HIV را اجراء می‌کرد تا در پوشش آن‌ها اطلاعات جمع‌آوری کند و شبکه‌ای از عوامل خود را در جزیره به خدمت بگیرد.

در ونزوئلا نیز USAID نقش مهمی در تلاش برای تغییر رژیم داشته است. این نهاد بشدت در کودتای ناموفق سال ۲۰۰۲ علیه هوگو چاوز دخالت داشت و از رهبران کلیدی این کودتا حمایت مالی و آموزشی کرد. از آن زمان تاکنون، USAID به طور مستمر برای تضعیف دموکراسی ونزوئلا تلاش کرده است، از جمله از طریق تأمین مالی خوان گوایدو، رئیس‌جمهور خودخوانده این کشور. حتی در مرکز یک عملیات فاجعه‌بار در سال ۲۰۱۹ قرار داشت که طی

آن، چهره‌های تحت حمایت امریکا تلاش کردند کامیون‌های حامل «کمک‌های بشردوستانه» USAID را به داخل کشور ببرند، اما در نهایت خودشان محموله‌ها را به آتش کشیدند و دولت را مقصر جلوه دادند.

USAID برای سرکوب سوسیالیسم، به آموزش تکنیک‌های شکنجه به دیکتاتورهای راست‌گرای امریکای لاتین نیز متوسل شد. در اروگوئه، دن میتربونه، از مأموران USAID، به پولیس آموزش می‌داد که چگونه از شوک الکتریکی روی نقاط حساس بدن، داروهای القاکننده استقراغ، و تکنیک‌های پیشرفته شکنجه روانی استفاده کنند. میتربونه ترجیح می‌داد روی افراد زنده آزمایش کند، بنابراین گداها را از خیابان‌ها می‌ربود و آن‌ها را تا حد مرگ شکنجه می‌کرد. پولیس رسوای گواتمالا، که در نسل‌کشی مردم مایا دست داشت، بشدت به USAID متکی بود. تا سال ۱۹۷۰، دستکم ۳۰ هزار نیروی پولیس تحت آموزش‌های ضدشورشی قرار گرفته بودند که توسط USAID سازماندهی و تأمین مالی شده بود.

USAID در نسل‌کشی پرو در دهه ۱۹۹۰ نیز دست داشت. بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۰، دیکتاتور پرو، آلبرتو فوجیموری، دستور عقیم‌سازی اجباری ۳۰۰ هزار زن، عمدتاً بومی، را صادر کرد USAID. حدود ۳۵ میلیون دالر به این برنامه کمک مالی کرد که اکنون به‌طور گسترده به‌عنوان یک نسل‌کشی شناخته می‌شود. با این حال، هیچ مقام امریکائی به دلیل این جنایت با پیگرد قانونی مواجه نشده است.

ریشه‌های USAID به سال ۱۹۶۱ بازمی‌گردد؛ زمانی که جنبش‌های آزادیبخش ملی در امریکای لاتین، افریقا و آسیا برای استقلال می‌جنگیدند و پیروز می‌شدند. انقلاب‌های مترقی، مانند انقلاب کوبا، الهام بخش جهانیان بودند، و کشورهای کمونیستی مانند اتحاد جماهیر شوروی با سرعت در حال توسعه بودند، مشکلی جدی برای سلطه ایالات متحده.

USAID به‌عنوان وزنه‌ای در برابر این تحولات تأسیس شد؛ تلاشی برای تقویت دولت‌های محافظه‌کار و طرفدار امریکا و تضعیف یا منحرف کردن دولت‌های رادیکال‌تر. این سازمان از همان ابتدای تأسیس، همکاری نزدیکی با سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (CIA) داشته است.

در سال ۱۹۷۳، تد کندی، سناتور امریکائی، نامه‌ای به سازمان سیا نوشت و مستقیماً پرسید که آیا آن‌ها از USAID برای اجرای عملیات در جنوب شرقی آسیا استفاده می‌کنند یا خیر. هنری کیسینجر، وزیر امور خارجه وقت، شخصاً پاسخ داد و این موضوع را تأیید کرد. به همین دلیل، جان کیریاکو، مأمور سابق سیا، USAID را چیزی بیش از یک «بازوی تبلیغاتی این سازمان» ندانست.

شگفت‌آور این که نیویورک تایمز نیز ارزیابی مشابهی ارائه داده است. در سال ۱۹۷۸، ای. جی. لانگات، خبرنگار این روزنامه، نوشت که «دو وظیفه اصلی» برنامه آموزش پولیس جهانی USAID این بود که به سیا اجازه دهد «افراد خود را در نیروهای پولیس محلی مناطق حساس در سراسر جهان مستقر کند» و همچنین «نامزدهای اصلی برای جذب در سیا را به ایالات متحده بیاورد.»

امروزه، این نهاد تلاش می‌کند خود را به‌عنوان سازمانی معرفی کند که به دنبال توانمندسازی جامعه مدنی برای پیشبرد دموکراسی است. اما همان‌طور که جولیان آسانژ، بنیان‌گذار ویکی‌لیکس، نوشته است، طی پنجاه سال گذشته، نهادهای واقعی جامعه مدنی مانند کلیساها و اتحادیه‌ها از درون تهی شده‌اند و تنها اندیشکده‌ها و سازمان‌های غیردولتی (NGO) ظاهراً باقی مانده‌اند که «هدف واقعی آن‌ها، در پس همه این شعارها، اجرای برنامه‌های سیاسی نیابتی است.»

در بحبوحه وحشت ناشی از تعطیلی این سازمان، بسیاری از مقامات USAID حقیقت را ناخواسته فاش کردند. یکی از کارکنان این نهاد در مصاحبه با فاکس نیوز صراحتاً گفت: «این یک پروژه خیریه نیست»، و افزود: «این در اصل یک نهاد و تلاش امنیت ملی است.»

رسانه‌های غیروابسته‌ای که نداریم

در نهایت، این داستان نشان می‌دهد که رسانه‌های ما آزاد نیستند؛ بلکه تحت سلطه منافع قدرتمند قرار دارند. قدرتمندترین این منافع، دولت ایالات متحده است. برای واشنگتن، کنترل گفتمان عمومی به‌اندازه تسلط بر ابحار و آسمان‌ها اهمیت دارد. به همین دلیل، آن‌ها میلیاردها دلار برای این کار سرمایه‌گذاری می‌کنند. این مسأله همچنین واکنش شدید دولت امریکا را در برابر هرگونه مشکلی علیه هژمونی رسانه‌ی آن توضیح می‌دهد. در دهه ۲۰۰۰، ارتش ایالات متحده به‌طور عمدی ساختمان‌های شبکه الجزیره را بمباران کرد، چراکه این رسانه روایت رسمی واشنگتن درباره جنگ‌های عراق و افغانستان را زیر سؤال برده بود. در دهه ۲۰۱۰، پس از آن که شبکه راشاتودی (RT) جایگاه قابل‌توجهی پیدا کرد، این رسانه مورد حملات شدید تبلیغاتی قرار گرفت و در نهایت تعطیل شد. حالا تیک‌تاک در آستانه ممنوعیت در امریکاست و رسانه‌های مستقل نیز دائماً در معرض سانسور پنهان (Shadowban)، لغو درآمدزایی، بدنام‌سازی و حذف از پلتفرم‌ها هستند.

ما دوست داریم خود را آزاداندیش تصور کنیم، اما افشای این حقیقت که USAID شبکه گسترده‌ای از روزنامه‌نگاران را در سراسر جهان تأمین مالی می‌کند و روایت‌هایی را که به نفع منافع امریکا است شکل می‌دهد، باید این واقعیت را برای ما آشکار کند که در اقیانوسی از پروپاگاندا شناور هستیم—و اکثر ما حتی از آن آگاه نیستیم. امریکا میلیاردها دلار خرج می‌کند تا منافع خود را پیش ببرد و هم‌زمان، چین، روسیه، کوبا، ونزوئلا و دیگر دشمنانش را شیطانی جلوه دهد؛ همه این‌ها برای آن است که واقعیت ما را مطابق با منافع خود تنظیم کند.

در حالی که USAID به‌عنوان یک سازمان ممکن است به‌طور رسمی تعطیل شود و به وزارت خارجه امریکا ملحق گردد، روبینو، وزیر خارجه امریکا، اعلام کرد که بسیاری از وظایف این نهاد همچنان ادامه خواهند یافت، البته «در راستای منافع ملی» و نه «امور خیریه». بنابراین، احتمالاً بزودی جریان پول دوباره برای این رسانه‌های طرفدار امریکا فعال خواهد شد. اما دست‌کم تعطیلی USAID یک فایده مهم داشته است: افشای ابعاد گسترده‌ای از رسانه‌های جهانی به‌عنوان چیزی که واقعاً هستند—پروژه‌های تبلیغاتی امپریالیستی ایالات متحده.

آلان مک‌لنود نویسنده ارشد در MintPress News است. او پس از دریافت دکترای خود در سال ۲۰۱۷، دو کتاب منتشر کرد: اخبار جعلی از ونزوئلا: بیست سال دروغ‌پردازی رسانه‌ی و پروپاگاندا در عصر اطلاعات: همچنان در حال تولید رضایت، و همچنین چندین مقاله دانشگاهی. او به رسانه‌هایی مانند FAIR.org، گاردین، سالن (Salon)، گری‌زون، مجله جاک

[۲۱ فبروری ۲۰۲۵](#)